

Zaaknummer : 01140827
Ons Kenmerk : ODH1524152
Datum : 10-04-2026

Beschikking Omgevingswet - Flora- en fauna-activiteit

Onderwerp

Op 20 juni 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag is ingediend namens STICHTING ARCADE mensen en wonen. De aanvraag is ingediend voor de volgende vergunningplichtige handelingen:

- het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen of het opzettelijk wegnemen van nesten van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*) als bedoeld in artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

De aanvraag heeft betrekking op het renoveren en verduurzamen van zeven woonblokken aan de Uitterlier 2 tot en met 60 en aan de Van Nijenrodestraat 33 tot en met 85 te De Lier (zie appendix I). De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2025 tot en met 1 september 2030.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te **verlenen** aan STICHTING ARCADE mensen en wonen;
- II. de in het vervolg van deze beschikking opgenomen voorschriften te verbinden aan deze omgevingsvergunning;
- III. de onder “Relevante documenten” genoemde stukken onderdeel te laten zijn van deze omgevingsvergunning;
- IV. dat deze omgevingsvergunning geldig is vanaf de dag waarop vier weken verstreken zijn na de dag van bekendmaking tot en met 1 september 2030.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

D.C.G. Ruseler, MSc
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendices

- I. Locaties aangetroffen verblijfplaatsen;
- II. Locaties geplaatste voorzieningen;
- III. Locaties inbouwvoorzieningen gewone dwergvleermuis.

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemeen

1. De vergunninghouder dient:
 - a. de start van de flora- en fauna-activiteit (waaronder ook het ongeschikt maken) uiterlijk twee weken van tevoren te melden;
 - b. het ecologisch werkprotocol bij de startmelding mee te sturen;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen; en
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week voor de beëindiging te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen, Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora- en fauna-activiteit'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze omgevingsvergunning, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis' van 18 juni 2025, 'Notitie reactie verzoek aanvullingen Omgevingswet' van 18 december 2025 en 'Notitie locaties vogel- en vleermuiskasten' van 11 februari 2026.
3. Indien één of meerdere in voorschrift 2 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit voor de betreffende soort(en) te worden getroffen. Deze maatregelen dienen, uiterlijk één maand voorafgaand aan de uitvoering ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd. De alternatieve maatregelen mogen na goedkeuring worden toegepast.
4. De vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel en eenieder die betrokken is bij de uitvoering van het project op de hoogte is van de voorschriften en maatregelen in deze omgevingsvergunning en dat ze toegepast worden.
5. De uitvoering van alle mitigerende en compenserende maatregelen dient te worden begeleid door een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de aangevraagde beschermde soorten.
6. Er dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de contactgegevens van de begeleidend ecologisch deskundige(n);
 - b. hoe omgegaan wordt met de voorwaarden zoals opgenomen in de voorschriften;
 - c. de locaties van de huidige verblijfplaatsen binnen het plangebied (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - d. een omschrijving en planning van de uit te voeren werkzaamheden;

¹ Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft en/of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en (beschermde) soorten. Deze persoon heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit of vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie. De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Deze persoon:

(her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk;
kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
kan aanvragen gericht op soortenbescherming opstellen of daarbij ondersteunen;
zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties of een (ecologisch) adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

- e. de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal); en
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
7. Er dient door de ecologisch deskundige een logboek te worden bijgehouden van de ecologische begeleiding. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
- a. een verslag van de uitvoering en begeleiding van de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - b. een overzicht van de uitgevoerde controles en de (weer)condities waaronder deze hebben plaatsgevonden; en
 - c. de ecologische onderbouwing van de vrijgave van het plangebied voor de start van de werkzaamheden.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een exemplaar van deze omgevingsvergunning, het ecologisch werkprotocol en het logboek op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
9. De voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Hiervoor geldt:
- a. voor tijdelijke voorzieningen: minimaal één week voor het plaatsen van de tijdelijke voorzieningen; en
 - b. voor permanente voorzieningen: minimaal één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Soortspecifieke voorschriften

10. De tijdelijke en permanente voorzieningen moeten voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Hiertoe dienen voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd te worden op functionaliteit en – indien nodig – op een zo kort mogelijke termijn hersteld te worden waarbij het verstoren van de aanwezige huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis dient te worden voorkomen.
11. Na afronding van de werkzaamheden mogen de tijdelijke voorzieningen verwijderd worden wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:
- a. de permanente voorzieningen zijn functioneel;
 - b. de gewenningsperiode voor zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis is in acht genomen. Dit betreft een periode van drie maanden, waarbij enkel de maanden april tot en met oktober meetellen; en
 - c. de gewenningsperiode voor de huismus is in acht genomen. Dit betreft een periode van drie maanden;
 - d. de tijdelijke voorzieningen worden verwijderd binnen de looptijd van de vergunning; en
 - e. wanneer de tijdelijke voorzieningen in gebruik zijn, dienen deze ongeschikt gemaakt te worden conform de maatregelen in voorschrift 12 en 13.

Gewone dwergvleermuis

12. Voordat gestart mag worden met de werkzaamheden, dient de bebouwing ongeschikt gemaakt te worden voor de gewone dwergvleermuis. Aan het ongeschikt maken zijn de volgende voorwaarden verbonden:
- a. het ongeschikt maken dient te worden uitgevoerd tussen 15 april tot en met 15 oktober. Dit is in de actieve periode;
 - b. de bebouwing dient in zijn geheel ongeschikt gemaakt te worden door exclusion flaps te plaatsen op alle openingen;
 - c. indien de openingen, zoals genoemd onder sub b, van een gevel intern met elkaar in verbinding staan, is het toegestaan om deze ongeschikt te maken door middel van weringsborstels, rondschuim of compriband zonder plakranden. Dit onder de voorwaarde dat tenminste elke drie strekkende meter een exclusion flap dient te worden toegepast;

- d. het gebruik van materialen voor het ongeschikt maken waarin vlermuizen verstrikt kunnen raken of aan vast kunnen plakken of zichzelf aan kunnen verwonden, zoals (steiger)netten, glaswol of purschuim, is niet toegestaan;
- e. de maatregelen waarmee de bebouwing ongeschikt is gemaakt, dienen gedurende minimaal vijf dagen met gunstige weersomstandigheden te worden ingezet waarvan drie dagen aaneengesloten moeten zijn. Van een dag met gunstige weersomstandigheden is sprake als het anderhalf uur voor zonsondergang tot en met twee uur na zonsondergang minimaal 7 graden en droog is met een windkracht van maximaal 4 Bft;
- f. na het ongeschikt maken en met inachtneming van de vereiste dagen met gunstige weersomstandigheden, dient een controlebezoek in de ochtend te worden uitgevoerd door de ecologisch deskundige met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vlermuizen in de bebouwing uit te sluiten;
- g. bij het ongeschikt maken in het najaar (1 september tot en met 15 oktober) geldt aanvullend op sub e en f dat het controlebezoek uiterlijk moet zijn uitgevoerd op 15 oktober;
- h. na het controlebezoek bepaalt de ecologisch deskundige of het plangebied mag worden vrijgegeven voor het starten van de werkzaamheden.

Huismus

13. Voordat gestart mag worden met de werkzaamheden, dient de bebouwing ongeschikt gemaakt te worden voor de huismus. Aan het ongeschikt maken zijn de volgende voorwaarden verbonden:
 - a. het ongeschikt maken dient te worden uitgevoerd in de periode van 1 september tot 1 maart. Dit is buiten de kwetsbare broedperiode van de huismus. De werkzaamheden dienen binnen zeven maanden na het ongeschikt maken aan te vangen;
 - b. in aanvulling op sub a geldt dat, indien sprake is van late vervolglegels in september, met het ongeschikt maken gewacht dient te worden totdat door de ecologisch deskundige is vastgesteld dat het nest niet langer in gebruik is;
 - c. tevens mag aanvullend op sub a het ongeschikt maken niet plaatsvinden in een koude periode, gedefinieerd als perioden van vijf opeenvolgende dagen waarvan drie of meer dagen met vorst;
 - d. het ongeschikt maken van de bebouwing dient te worden uitgevoerd door het plaatsen van weringsborstels of vogelschroot onder de eerste rij dakpannen;
 - e. maximaal drie dagen voor aanvang van de werkzaamheden dient een controlebezoek te worden uitgevoerd door de ecologisch deskundige om de aanwezigheid van huismussen in de bebouwing uit te sluiten; en
 - f. na het bovenstaande controlebezoek bepaalt de ecologisch deskundige of het plangebied mag worden vrijgegeven voor het starten van de werkzaamheden.

Gierzwaluw

14. De werkzaamheden die plaatsvinden binnen de invloedssfeer van nestplaatsen van de gierzwaluw, dienen uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van de gierzwaluw, welke in ieder geval loopt van 15 april tot en met 31 augustus. Hierbij dienen vroege of late legfels tevens te worden meegenomen. Of hier sprake van is, dient vastgesteld te worden door een ecologisch deskundige.

Aanwijzingen voor gebruik

- Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de soorten en flora- en fauna-activiteit die in dit besluit genoemd zijn en voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders aangegeven is.
- Indien de vergunninghouder de onderhoudsverplichting van gerealiseerde maatregelen wenst over te dragen aan een derde, dan moet de vergunninghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil overdragen, geldt op grond van artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet een informatieplicht. De huidige vergunninghouder dient ten minste vier weken voorafgaand aan de wijziging het bevoegd gezag hierover te informeren. Hierbij dienen de gegevens te worden verstrekt zoals genoemd in artikel 7.216 van de Omgevingsregeling.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil verlengen, dient tijdig en bij voorkeur zes maanden voorafgaand aan het aflopen van de geldigheidstermijn een aanvraag te worden gedaan via het Omgevingsloket. De aanvraag dient te voldoen aan de indieningsvereisten.

Zorgplicht en ongewoon voorval

In de Omgevingswet zijn algemene zorgplichten opgenomen voor de fysieke leefomgeving. Voor alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt daarnaast de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het kader van de specifieke zorgplicht dient onder meer rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoering van flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (voorschrift 1).

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 20 juni 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet (hierna: Ow). De aanvraag is ingediend namens STICHTING ARCADE mensen en wonen. De aanvraag betreft renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden aan zeven woonblokken, gelegen aan de Uitterlier 2 tot en met 60 en aan de Van Nijenrodestraat 33 tot met 85 te De Lier met DSO-nummer 20250620 01243 000. De werkzaamheden staan gepland te starten op 1 september 2026 en duren naar verwachting tot uiterlijk 10 september 2027. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de periode 1 september 2025 tot en met 1 september 2030.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende gegevens ingediend, die gebruikt zijn voor de inhoudelijke beoordeling:

- Inspectie daken Complex 52401, Bouwactief, 8 september 2023 (ODH1424700);
- Quicksan, Ecoresult B.V., rapportkenmerk ER20240002Qsv01, 2 mei 2024 (ODH1424698);
- Verbeter adviesrapport Complex 52401, Labelverbetering B.V., rapportversie Concept, 5 juli 2024 (ODH1424696);
- Nader onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen, Ecoresult B.V., rapportkenmerk ER20240003NOv01, 14 februari 2025 (ODH1424692);
- Activiteitenplan huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis, Ecoresult B.V., rapportkenmerk ER20240002APv01, 18 juni 2025 (ODH1424694);
- Verzoek Renovatie complex 524, Ecoresult B.V., verzoeknummer 20250620 01243 000, 20 juni 2025 (ODH1424702);
- Notitie reactie verzoek aanvullingen Omgevingswet, Ecoresult B.V., kenmerk NER20240002RAVv01, 18 december 2025 (ODH1620897);
- Notitie locaties vogel- en vleermuiskasten, Ecoresult B.V., kenmerk NER2024002v01, 11 februari 2026 (ODH1667713).

Procedure

Reguliere voorbereidingsprocedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 16.64 van de Ow zijn toegepast op deze aanvraag. Overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow is kennisgegeven van de aanvraag via www.officielebekendmakingen.nl.

Beslistermijn

Gelet op artikel 16.64, eerste lid, van de Ow is de termijn voor de afhandeling van de aanvraag acht weken. Met toepassing van artikel 16.64, tweede lid, van de Ow hebben wij deze termijn op 1 juli 2025 met zes weken verlengd.

Volledigheid aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In de Omgevingsregeling zijn naast algemene ook specifieke indieningsvereisten opgenomen waar een aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan dient te voldoen. Ook hebben wij getoetst of de aangeleverde gegevens voldoende zijn voor de voorbereiding van de beschikking en het inhoudelijk beoordelen van de aanvraag.

Doordat de aanvraag onvolledig was, is op 3 december 2025 verzocht de nog ontbrekende gegevens aan te leveren. Op 22 december 2025 hebben wij de gevraagde gegevens ontvangen en is de behandeling van de aanvraag voortgezet.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoet aan de wettelijke indieningsvereisten en voldoende informatie bevat voor een inhoudelijke beoordeling van de gevolgen van de flora- en fauna-activiteit op de betrokken beschermde soort(en).

Bevoegd gezag

De flora- en fauna-activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 5.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Ow, artikel 11.24 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) en artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Participatie

De opzet en uitkomsten van het participatieproces zijn op grond van artikel 7.4 van de Omgevingsregeling onderdeel van de aanvraag. Bij deze aanvraag heeft geen participatie plaatsgevonden.

Inwerkingtreding

Artikel 16.79, eerste lid, aanhef en onder a, van de Ow bepaalt dat een omgevingsvergunning in werking treedt met ingang van de dag na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. In artikel 16.79, tweede lid, van de Ow staat dat in afwijking van het eerste lid het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning bepaalt dat die in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking of terinzagelegging als naar zijn oordeel:

- a. het verrichten van de activiteit die de omgevingsvergunning mogelijk maakt binnen die vier weken kan leiden tot een wijziging van een bestaande toestand die niet kan worden hersteld; en
- b. de regels over het verlenen van de omgevingsvergunning ertoe strekken die bestaande toestand te beschermen.

Gelet op het feit dat binnen vier weken een dier kan worden gedood of nesten en verblijfplaatsen vernietigd kunnen worden op grond van deze omgevingsvergunning, zijn wij van mening dat artikel 16.79, tweede lid, van de Ow van toepassing is. Daarom bepalen wij dat de omgevingsvergunning in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken vanaf de dag van bekendmaking.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow, waarin is opgenomen dat het verboden is om aangewezen flora- en fauna-activiteiten uit te voeren zonder omgevingsvergunning. In het Bal worden deze flora- en fauna-activiteiten benoemd en zijn de beschermingsregimes opgenomen voor inheemse planten en dieren. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Het tweede regime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. De aanvraag is tevens getoetst aan de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de huismus en de gierzwaluw, dit zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels welke beschermd zijn op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Paragraaf 11.2.2 van het Bal, met betrekking op de Vogelrichtlijn, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor vogels een omgevingsvergunning nodig is. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de omgevingsvergunning. Op grond van artikel 11.37, eerste lid, van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren, of het opzettelijk wegnemen van nesten van de huismus en de gierzwaluw.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de gewone dwergvleermuis, dit is een van nature in Nederland in het wild levend dier van een soort genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn.

Paragraaf 11.2.3 van het Bal, met betrekking op de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor plant- en diersoorten een omgevingsvergunning nodig is. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een omgevingsvergunning. Op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b en d, van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Op grond van artikel 8.74j, eerste lid, en 8.74k, eerste lid, van het Bkl wordt een omgevingsvergunning slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- de activiteit nodig is omdat tenminste één van de belangen genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, aanhef en onder b en 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl aan de orde is; en
- de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort en de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Tot slot geldt voor alle inheemse soorten in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een omgevingsvergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

Beoordeling

Natuurwaardenonderzoek en vergunningplicht

STICHTING ARCADE mensen en wonen is voornemens om werkzaamheden uit te voeren in het plangebied gelegen aan de Uitterlier 2 tot en met 60 en aan de Van Nijenrodestraat 33 tot en met 85 te De Lier. Samengevat zijn de voorgenomen werkzaamheden als volgt:

- het verwijderen van de schoorstenen;
- het vervangen van het pannendak. Hierbij wordt het dak geïsoleerd vanaf buiten en worden er nieuwe dakpannen geplaatst;
- het vervangen van de dakgoten en hemelwaterafvoeren;
- het isoleren van de spouwmuur;
- het isoleren van de kruipruimtes.

Om te bepalen of sprake is van een vergunningplichtige flora- en fauna-activiteit heeft natuurwaardenonderzoek plaatsgevonden. In 2024 is een quickscanonderzoek uitgevoerd. In 2025 heeft nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (2023), het Kennisdocument Gierzwaluw (2023) en het Vleermuisprotocol (2021). Daarmee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is en de functies van het plangebied voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis voldoende in kaart zijn gebracht.

De huismus en de gierzwaluw zijn in het plangebied aangetroffen. Binnen het plangebied zijn negen vaste rust- en verblijfplaatsen van de huismus en zeventien vaste rust- en verblijfplaatsen van de gierzwaluw aanwezig (zie voor de exacte locaties appendix I). Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren. Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Er zijn twee zomerverblijfplaatsen aanwezig, één onder de kopgevel van de woning aan de Van Nijenrodestraat 47 en één onder een dakpan van de woning aan de Van Nijenrodestraat 69. En rondom de kopgevel van de woning aan de Nijenrodestraat 84 is één paarverblijfplaats aanwezig (zie appendix I). Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis is bekend dat deze in milde winters door één of enkele individuen gebruikt kunnen worden als winterverblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b en d, van het Bal.

Belangenonderbouwing

De omgevingsvergunning is aangevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl en 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl.

De belangen van de voorgenomen werkzaamheden zijn in de aanvraag toegelicht in het document Activiteitenplan huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis en ter onderbouwing zijn bij de aanvraag de volgende documenten aangeleverd: "Verbeter adviesrapport Complex 52401" en "Inspectie daken Complex 52401".

Samengevat gaat het om het volgende: In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 7 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw en hoogbouw, rijtjeswoningen en vrijstaande huizen, energieneutraal gemaakt moeten worden. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande woningvoorraad kan dit doel worden bereikt. Nederland heeft ingestemd met het Klimaatakkoord van Parijs. De opgave om de nationale broeikasgasuitstoot in 2030 met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990 is het centrale doel van dit Klimaatakkoord. De geplande werkzaamheden dragen bij aan de reductie van CO₂-uitstoot en daarmee aan de internationale en nationale klimaatdoelstellingen om klimaatverandering tegen te gaan. Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid. Het gaat in het plangebied om woningen uit de jaren 1969, met verschillende energielabels tussen A en D.

Tevens zijn de woningen binnen het plangebied sociale huurwoningen die bewoond worden door mensen met over het algemeen lage inkomens en vanwege de gebrekkige isolatie zijn de stookkosten hoog. Door de woningen te isoleren, daalt het energieverbruik en worden de energielasten verlaagd.

Tot slot vormen de huidige schoorstenen en dakpannen een veiligheidsrisico doordat ze beschadigd, losliggend of afbrokkelend zijn. Door de pannen te vervangen en de schoorstenen te verwijderen, wordt de veiligheid van bewoners en omwonenden gewaarborgd.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de aan de aanvraag ten grondslag gelegde wettelijke belangen voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het doel van dit project is om renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden uit te voeren. De woningen in het plangebied hebben een verouderd en slecht geïsoleerd dak, daarnaast is de spouwmuur niet voldoende geïsoleerd. Door de voorgenomen renovatiewerkzaamheden worden negen vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus en zeventien vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw permanent weggenomen. Ook worden er van de gewone dwergvleermuis drie vaste rust- en verblijfplaatsen (waarvan twee zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats) die mogelijk ook functioneel zijn als winterverblijfplaats voor één of enkele dieren permanent weggenomen. In de aanvraag is aangegeven welke alternatieven zijn overwogen en is een onderbouwing gegeven waarom deze alternatieven geen andere bevredigende oplossing zijn.

Locatie

Het project is locatiespecifiek aangezien het gaat om het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden.

Inrichting en werkzaamheden

Er vinden binnen het plangebied enkel renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden plaats. De geplande werkzaamheden zijn nodig om het gebouw te optimaliseren naar de huidige standaarden. De inrichting van het plangebied en omliggend openbaar groen zal niet gewijzigd worden. Een alternatief zou zijn om de woningen te slopen en vervangende nieuwbouw te realiseren, maar ook bij dit alternatief zouden de verblijfplaatsen verloren gaan. Voor het isoleren van de woningen zijn ook verschillende methoden onderzocht. De daken van binnenuit isoleren zorgt voor minimale effecten op de aangetroffen vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde soorten. Hier is alleen niet voor gekozen omdat het minder goed isoleert, woonruimte inneemt, leidt tot hogere renovatiekosten, en niet mogelijk is terwijl de woning bewoond is. Voor de gevel is gekozen voor spouwmuurisolatie, omdat deze methode geen overlast veroorzaakt voor bewoners, geen woonruimte kost, goedkoper is en betere isolatiewaarden biedt dan isolatie van binnenuit. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke compenserende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de soorten te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol.

Planning

Bij de planning van de werkzaamheden is rekening gehouden met de kwetsbare periode(n) van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. Daarmee worden mitigerende maatregelen getroffen om effecten op de soorten te verminderen.

Conclusie

Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen. Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing aanwezig is.

Staat van instandhouding

Om een omgevingsvergunning te mogen verlenen, mag kortgezegd de staat van instandhouding van de aangevraagde beschermde soort(en) niet verslechteren. Onderdeel van deze toetsing is ook of er mogelijk sprake is van cumulatieve effecten.

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen De Lier. Als gevolg van de werkzaamheden gaan negen nesten van de huismus verloren. De aangetroffen nestplaatsen in het plangebied maken onderdeel uit van een groter netwerk aan nestplaatsen in de directe omgeving. Slechts een klein deel van de lokale populatie ondervindt gevolgen van de geplande werkzaamheden.

De gierzwaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen De Lier. Als gevolg van de werkzaamheden gaan zeventien nesten van de gierzwaluw verloren. De aangetroffen

nestplaatsen in het plangebied maken onderdeel uit van een groter netwerk aan nestplaatsen in de directe omgeving. Slechts een klein deel van de lokale populatie ondervindt gevolgen van de geplande werkzaamheden.

De gewone dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen De Lier. Als gevolg van de werkzaamheden gaan twee zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats, met mogelijk milde winterfunctie, van de gewone dwergvleermuis verloren. De aangetroffen verblijfplaatsen in het plangebied maken onderdeel uit van een groter netwerk aan verblijfplaatsen in de directe omgeving. Slechts een klein deel van de lokale populatie ondervindt gevolgen van de geplande werkzaamheden.

Maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de staat van instandhouding van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in 'Activiteitenplan huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis' van 18 juni 2025, 'Notitie reactie verzoek aanvullingen Omgevingswet' van 18 december 2025 en 'Notitie locaties vogel- en vleermuiskasten' van 11 februari 2026.

De voorgestelde maatregelen om de negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden zoveel mogelijk te mitigeren en te compenseren achten wij in grote lijnen voldoende. Op een aantal onderdelen hebben wij de maatregelen aangescherpt in de specifieke voorschriften om de staat van instandhouding van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis te kunnen borgen. Hieronder lichten wij dit toe. In deze beschikking zijn verder algemene voorschriften opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de omgevingsvergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Huisumus

Als gevolg van de werkzaamheden gaan negen nesten van de huismus verloren. Op 27 januari 2026 zijn negen dubbele huismuskasten van het type Huismuskast Anton van Bats & Birds gerealiseerd aan de gevels van gebouwen in de omgeving van het plangebied (zie appendix II). In de permanente situatie worden achttien voorzieningen aangeboden bestaande uit geschikt maken door middel van vogelschroten of gripgaas of via kopgevels. Een definitieve keuze met betrekking tot de permanente mitigatie van verblijfplaatsen is nog niet gemaakt, maar bestaat uit ten minste één van de voorgestelde maatregelen of een combinatie van maatregelen. De maatregelen worden in samenspraak met de opdrachtgever en de betrokken ecooloog uitgewerkt en dienen te voldoen aan de eisen die zijn opgenomen in het meest actuele Kennisdocument huismus (BIJ12). Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Om ervoor te zorgen dat er geen huismussen aanwezig zijn in het plangebied wanneer de werkzaamheden starten, is het van belang om de bebouwing op de juiste wijze en in de juiste periode ongeschikt te maken voor huismussen. Op deze wijze wordt voorkomen dat er huismussen in bebouwing aanwezig zijn tijdens het uitvoeren van werkzaamheden, en mogelijk gewond raken of gedood worden. Het belangrijkste hierbij is dat er ongeschikt wordt gemaakt op een moment dat de huismussen nog niet begonnen zijn met broeden. In de voorschriften hebben wij daarom opgenomen dat het ongeschikt maken dient plaats te vinden voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten het kwetsbare broedseizoen van de huismus dat loopt van 1 maart tot en met 31 augustus.

Huismusnesten zijn jaarrond beschermd. De winterperiode geldt als de minst kwetsbare periode, waardoor ongeschikt maken in deze periode de voorkeur heeft. Hier zijn echter ook uitzonderingen aan verbonden. Het is verboden om de nesten ongeschikt te maken gedurende koude perioden. Een koude periode is een periode van vijf opeenvolgende dagen met ten minste drie dagen (nacht-)vorst. Gedurende deze periode is het verboden om de nestplaatsen ongeschikt te maken om te voorkomen dat individuen in rust worden verstoord en tijdens slechte weersomstandigheden gedwongen zijn nieuwe rustlocaties te vinden. In een koud, nat voorjaar is het broedsucces

lager. Bij een warm najaar en een hoger voedselaanbod is de kans op vervollegsels in september groter. Een ecologisch deskundige met expertise op het gebied van de huismus dient vast te stellen of sprake is van late vervollegsels. Indien dit het geval is, dient het ongeschikt maken te worden uitgesteld totdat de ecologisch deskundige het plangebied heeft vrijgegeven.

Het ongeschikt maken van de bebouwing voor de huismus dient te worden uitgevoerd door het verwijderen van de onderste drie rijen dakpannen of het plaatsen van weringsborstels. Dit moet onder begeleiding van een ecologisch deskundige plaatsvinden. Indien er nesten in gebruik zijn, dient het ongeschikt maken plaats te vinden nadat de vogels de nestlocaties uit eigen beweging hebben verlaten. De huismus is een opportunistische soort waardoor herkolonisatie van een gebouw mogelijk is. Huismussen kunnen bijvoorbeeld door onjuist bevestigde of verweerde weringsborstels toch invliegen of nadat de onderste drie rijen dakpannen zijn verwijderd, onder de vierde rij dakpannen kruipen. Daarom is het van belang dat de maatregelen waarmee ongeschikt gemaakt is, nog functioneel zijn vlak voor de uitvoering van de werkzaamheden en dat gecontroleerd wordt of huismussen de nestplaatsen daadwerkelijk hebben verlaten. Maximaal drie dagen voor aanvang van de werkzaamheden vindt een controle plaats door een ecologisch deskundige (voorschrift 5) om vast te stellen dat er op dat moment geen huismussen in de bebouwing verblijven. De ecologisch deskundige bepaalt wanneer de bebouwing vrijgegeven kan worden voor het starten van de werkzaamheden.

Om te voorkomen dat nestplaatsen van de huismus onnodig ongeschikt zijn gedurende het broedseizoen, dient gestart te worden met de werkzaamheden binnen zeven maanden na het ongeschikt maken.

Gierzwaluw

Als gevolg van de werkzaamheden gaan zeventien nesten van de gierzwaluw verloren. Op 27 januari 2026 zijn 26 alternatieve nestkasten van het type NK GZ 10 gerealiseerd aan de gevels van gebouwen in de omgeving van het plangebied (zie appendix II). De overige 25 voorzieningen zullen vóór 15 april 2027 beschikbaar zijn. De gierzwaluwkasten die aan de gevels worden geplaatst zijn van permanente aard. In de permanente situatie worden daarnaast de daken weer geschikt gemaakt voor vogels. Via de kopgevels is de ruimte onder het pannendak via wijkende kantpannen toegankelijk. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Buiten de kwetsbare broedperiode worden de nesten ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat gierzwaluwen aanwezig zijn in het plangebied ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door weringsborstels en rondschuim. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het meest actuele Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12).

De werkzaamheden in het plangebied, welke zich binnen de invloedssfeer van de aanwezige nesten bevinden, dienen zoveel als mogelijk te worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van de gierzwaluw. In deze periode is de gierzwaluw niet in Nederland aanwezig waardoor zo min mogelijk sprake is van verstoring van de soort gedurende de werkzaamheden. In sommige gevallen kan sprake zijn van late legsels, bijvoorbeeld bij goede weersomstandigheden. In dit geval zijn gierzwaluwen langer in Nederland. De ecologische deskundige dient vast te stellen dat de nestplaatsen werkelijk zijn verlaten.

Gewone dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden gaan twee zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren. Op 27 januari 2026 zijn twaalf tijdelijke vleermuiskasten van het type Vleermuiskast Mark van Bats & Birds gerealiseerd aan de gevels van gebouwen in de omgeving van het plangebied (zie appendix II). In de permanente situatie worden er twaalf zomer- parkasten van het type VMPM2s van Unitura of vergelijkbaar en twee kraamkasten van het type VMPMK3 van Unitura of vergelijkbaar gerealiseerd in de kopgevels van de

gebouwen in het plangebied (zie appendix III). De maatregelen worden in samenspraak tussen de opdrachtgever en de betrokken ecoloog uitgewerkt en dienen te voldoen aan de eisen die zijn opgenomen in het meest actuele Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12). Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Buiten de kwetsbare periode worden twee zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door exclusion flaps, weringsborstels en rondschuim.

Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd in de actieve periode, die loopt van 15 april tot en met 15 oktober, van de gewone dwergvleermuis. De exclusion flaps waarmee de bebouwing ongeschikt is gemaakt, dienen gedurende minimaal vijf dagen met gunstige weersomstandigheden (minimaal 7° Celsius, een windkracht van maximaal 4 Bft en droog) te worden ingezet. Minimaal drie van de vijf dagen met gunstige weersomstandigheden dienen aaneengesloten te zijn. Bij overdag slecht weer en 's avonds rond zonsondergang en in de nacht goed weer, telt dit nog steeds als een dag met gunstige weersomstandigheden. Het daaropvolgende controlebezoek uiterlijk moet zijn uitgevoerd op 15 oktober. Aangezien de exacte invliegopeningen niet van alle aangetroffen verblijfplaatsen bekend zijn, en ook vanwege het verhuisgedrag van vleermuizen binnen gevel(s) en gebouwen, dienen de gehele gevels van de woningen ongeschikt gemaakt te worden. Indien invliegopeningen met elkaar in verbinding staan is het per drie meter toegestaan om de overige openingen ongeschikt te maken door middel van weringsborstels, rondschuim of compriband zonder plakranden, onder voorwaarde dat minimaal één van deze openingen ongeschikt wordt gemaakt door middel van een exclusion flap. Er wordt expliciet geen gebruik gemaakt van netten, folie of purschuim. Na het ongeschikt maken wordt een controle uitgevoerd door de ecologisch deskundige alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De ecologisch deskundige dient verslag te doen van het ongeschikt maken in het ecologisch logboek (voorschrift 7). Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het meest recente Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12).

Cumulatie

Bij de toetsing van de effecten op de staat van instandhouding, hebben wij getoetst of er cumulatieve effecten kunnen optreden als gevolg van andere plannen of projecten die in de omgeving van het plangebied uitgevoerd (gaan) worden. Er zijn geen plannen of projecten in de omgeving bekend die gevolgen hebben voor dezelfde lokale populaties van de betrokken soorten. Van negatieve cumulatieve effecten is geen sprake.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken. De werkzaamheden leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren. Kijk voor meer informatie op: <https://omgevingswet.overheid.nl/checken>.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande is de zekerheid verkregen dat de aanvraag voldoet aan het toetsingskader dat betrekking heeft op de in de aanvraag opgenomen flora- en fauna-activiteit en beschermde soorten, zodat de aangevraagde omgevingsvergunning op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet wordt verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden. De omgevingsvergunning treedt in werking vanaf de dag waarop vier weken verstreken zijn na de dag van bekendmaking en is geldig tot en met 1 september 2030.

Appendix I: Locaties aangetroffen verblijfplaatsen

Figuur 1: Locaties aangetroffen verblijfplaatsen. Bron: Activiteitenplan huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis (Ecoresult, 2025).

Tabel 5: De locaties van de binnen het plangebied aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus.

Type verblijfplaats	Adres	Locatie
Bezet nest	Van Nijenrodestraat 55	Achterzijde midden boven raampartij onder dakpan.
Bezet nest	Van Nijenrodestraat 57/59	Achterzijde op de grens onder dakpan.
Bezet nest	Van Nijenrodestraat 53	Achterzijde links boven raampartij onder dakpan.
Bezet nest	Van Nijenrodestraat 57	Zuidwest gevel, achterzijde huis, 4e dakpan links van het raam.
Bezet nest	Van Nijenrodestraat 57	Zuidwest gevel, achterzijde huis, eerste rij zonnepanelen, halverwege onder zonnepaneel.
Bezet nest	Van Nijenrodestraat 55	Zuidwestgevel, achterzijde, dakpan midden boven het grote raam.
Bezet nest	Van Nijenrodestraat 55	Zuidwestgevel, achterzijde huis, eerste rij zonnepanelen; laatste paneel, halverwege onder de dakpan.
Bezet nest	Van Nijenrodestraat 57	Zuidwestgevel, achterzijde huis, onder dakpan ter hoogte van het midden van het raam.
Territorium gedrag	Van Nijenrodestraat 55/57	4 mannetjes huismussen roepend op het dak.

Alle aangetroffen verblijfplaatsen bevinden zich onder het pannendak of onder de zonnepanelen van de woningen gelegen aan de Van Nijenrodestraat 47 t/m 63 – zuidwestgevel.

Figuur 2: Locaties aangetroffen verblijfplaatsen huismus. Bron: Activiteitenplan huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis (Ecoresult, 2025).

Tabel 6: De locaties van de binnen het plangebied aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw.

Datum	Adres	Locatie
Bezete nest	Uittelier 42	Kopgevel - Vanaf de nok 7e kantpan 4.
Bezete nest	Uittelier 42	Kopgevel - Vanaf de nok 4 ^e kantpan 4.
Bezete nest	Uittelier 42	Kopgevel - Zuidgevel eerste kantpan vanaf de nok naar links.
Bezete nest	Uitterlier 52 of 54	Achter het gebouw onder het dak verdwijnend, exacte locatie onbekend.
Bezete nest	Uittelier 60	Kopgevel Oost - vierde kantpan vanaf de schoorsteen naar rechts.
Bezete nest	Van Nijenrodestraat 47 t/m 63	Tuin aan de achterkant van ingevlogen precieze locatie niet gevonden tijdens het veldonderzoek.
Bezete nest	Van Nijenrodestraat 47	Kopgevel – kantpannen – 5 verschillende nesten.
Bezete nest	Uittelier 20	Reagerend op tape en uitvliegend. Oostkant kop van nummer. 3e kantpan van rechts.
Bezete nest	Uitterlier 20	Oost kopgevel. Nest gevonden d.m.v. afspelen geluidsfragment. Bevindt zich 8e kantpan links van de goot gezien van voor het huis.
Bezete nest	Uitterlier 2	Invliegende gierzwaluw op west kopgevel. Eerste kantpan rechts van nokpan gezien van voor het huis. Later om 22.02 een volgende invlieger. Later om 22.11 en 22.19 nogmaals een invlieger op exact dezelfde plek, mogelijk uitgevlogen en weer in.
Bezete nest	Uitterlier 2	Invliegende gierzwaluw op west kopgevel. Eerste kantpan rechts van nokpan gezien van voor het huis. Later om 22.02 een volgende invlieger. Later om 22.11 en 22.19 nogmaals een invlieger op exact dezelfde plek, mogelijk uitgevlogen en weer in.
Bezete nest	Van Nijenrodestraat 77	Invliegend onder de kantpannen van de kopgevel van huisnummer 77. Hoogste kantpan aan de rechter kant van de nok.
Bezete nest	Van Nijenrodestraat 77	Reactie op tape – vermoedelijk aan de oostkant van de woning.

De aangetroffen verblijfplaatsen bevinden zich grotendeels onder het pannendak/op de buitenmuur van de kopgevels. De dieren vliegen de verblijfplaats in via de kantpannen. Twee verblijfplaatsen bevinden zich centraal onder het pannendak.

Figuur 3: Locaties aangetroffen verblijfplaatsen gierzwaluw. Bron: Activiteitenplan huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis (Ecoresult, 2025).

Tabel 7: De locaties van de binnen het plangebied aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis.

Type verblijfplaats	Individueen	Adres	Opmerkingen
Zomerverblijfplaats	1	Van Nijenrodestraat 69	Onder dakpan.
Zomerverblijfplaats	1	Van Nijenrodestraat 47	Kopgevel onder, kantpan vandaan.
Paarverblijfplaats	1	Nijenrodestraat 84	Rondom kopgevel.
*Kraamverblijfplaats	Onbekend	Uitterlier 20A, garagebox.	Onder boeiboord op de noordoost hoek van de garagebox. Uitwerpselen en diverse opnames van jonge dieren in de gevel.

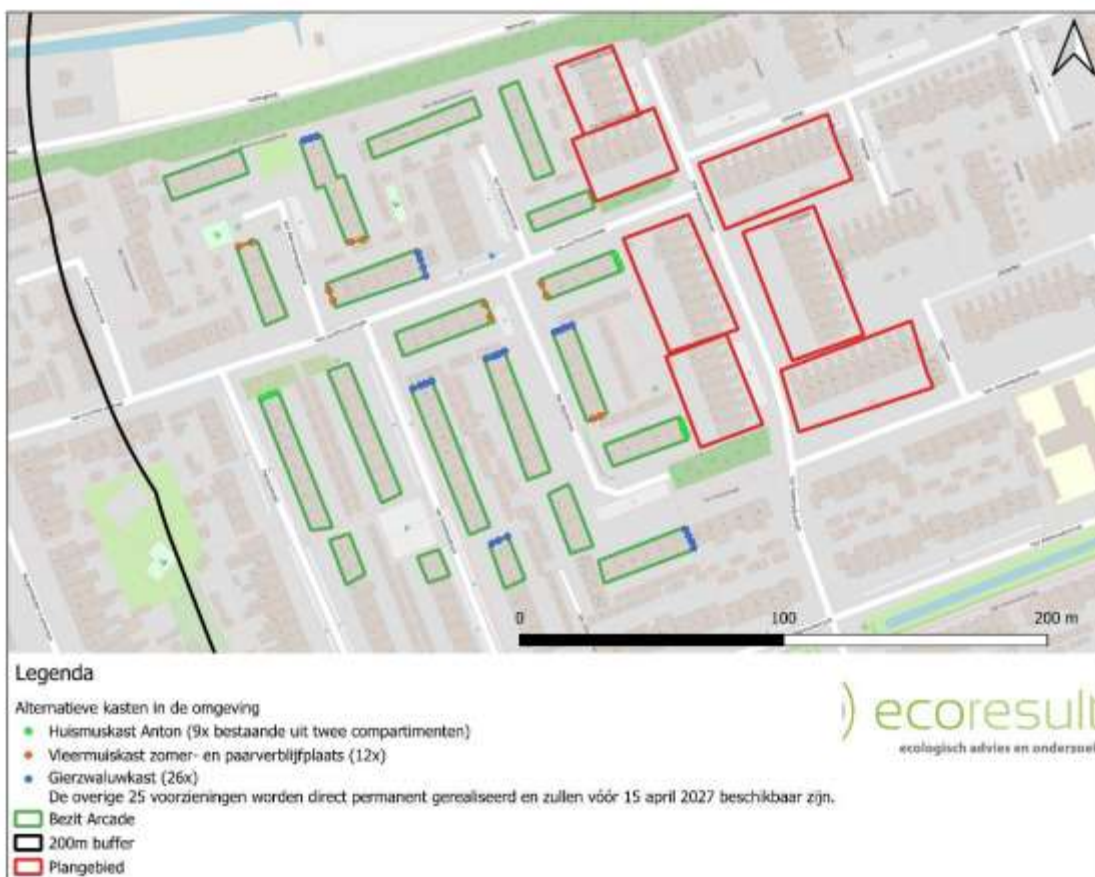
De aangetroffen verblijfplaatsen bevinden zich onder het pannendak of in de spouwmuur. Deze ruimtes zijn toegankelijk via wijkende kantpannen en open stootvoegen.

*De kraamverblijfplaats bevindt zich buiten de grenzen van het plangebied.

Figuur 4: Locaties aangetroffen verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis. Bron: Activiteitenplan huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis (Ecoresult, 2025).

Appendix II: Locaties geplaatste voorzieningen

Figuur 5: Locaties geplaatste voorzieningen. Bron: Notitie locaties vogel- en vleermuskasten (Ecoresult, 2026).

Tabel 1. Adressenlijst kasten

Type kast	Adres	Aantal	Richting
Huisruiskast Anton	Van Lockhorststraat 34	3	Noordoost
Huisruiskast Anton	Van Dijkstraat 21	3	Noordoost
Huisruiskast Anton	Persijnstraat 40	3	Noordwest
Gierzwaluwkast NK GZ 10	Van Remmerswaalstraat 14	3	Noordwest
Gierzwaluwkast NK GZ 10	Van Lockhorststraat 31	4	Noordoost
Gierzwaluwkast NK GZ 10	Van Swietenstraat 34	4	Noordwest
Gierzwaluwkast NK GZ 10	Van Dijkstraat 2	4	Noordwest

Gierzwaluwkast NK GZ 10	Van Dijkstraat 1	4	Noordwest
Gierzwaluwkast NK GZ 10	Van Swietenstraat 14	3	Noordwest
Gierzwaluwkast NK GZ 10	Van Dijkstraat 36	4	Noordoost
Vleermuiskast Mark	Van Remmerswaalstraat 9	2	Noordwest
Vleermuiskast Mark	Van Remmerswaalstraat 2	2	Zuidoost
Vleermuiskast Mark	Van Lockhorststraat 21	2	Zuidwest
Vleermuiskast Mark	Van Lockhorststraat 24	2	Noordoost
Vleermuiskast Mark	Van Lockhorststraat 26	2	Zuidwest
Vleermuiskast Mark	Van Dijkstraat 11	2	Zuidoost

Figuur 6: Locaties geplaatste voorzieningen. Bron: Notitie locaties vogel- en vleermuiskasten (Ecoresult, 2026).

Appendix III: Locaties inbouwvoorzieningen gewone dwergvleermuis

Figuur 7: Locaties inbouwvoorzieningen gewone dwergvleermuis. Bron: Notitie locaties vogel- en vleermuiskasten (Ecoresult, 2026).